

ULUSLARARASI

II. Trakya Bölgesi Kalkınma - Girişimcilik Sempozyumu

1-2 EKİM 2010
İğneada - Kırklareli

BULGARİSTAN

Edirne

Kırklareli

Bildiriler Kitabı

I

Tekirdağ

İstanbul

Çanakkale

Kırklareli Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Kırklareli Üniversitesi - 2011

ULUSLARARASI

II. Trakya Bölgesi Kalkınma - Girişimcilik Sempozyumu

1-2 EKİM 2010
İğneada - Kırklareli

Bildiriler Kitabı I

Editör

Yrd. Doç. Dr. Muharrem ÖZTEL
Arş. Gör. Hüseyin BURGAZOĞLU

Kırklareli - 2011

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

**Uluslararası II. Trakya Bölgesi
Kalkınma - Girişimcilik Sempozyumu
Bildiri Kitabı I**

Kırklareli Üniversitesi Yayınları: 2

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları: 1

Yayın Koordinatörü
Yrd. Doç. Dr. Baki Çakır

Editör
Yrd. Doç. Dr. Muharrem Öztel
Arş. Gör. Hüseyin Burgazoğlu

Kapak Tasarımı
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Han Ergüven
Abdurrahim Yüce

İç Düzen
Abdurrahim Yüce

Baskı Sayısı
1. Basım

Baskı Adedi
2000

ISBN

Baskı Tarihi
Nisan 2011

Baskı Yeri
Erkam Matbaası
Organize Sanayi Bölgesi
Turgut Özal Cad.No: 117/2 A-D
İkitelli / İstanbul

Yayıncı adresi:

Kırklareli Üniversitesi Rektörlüğü

Kültür Merkezi A Blok / KIRKLARELİ

Tel: 0 288 212 96 70 (10 Hat)

Fax: 0 288 212 96 79

Web: www.kirklareli.edu.tr

© KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

Bu kitabın bütün yayın hakları Kırklareli
Üniversitesi'ne aittir.

İÇİNDEKİLER

Takdim	VII
Önsöz	IX
Açılış Programı / Openning Program	1

GİRİŞİMCİLİK ÖRNEKLERİ EXAMPLES OF ENTREPRENEURSHIP

The Relationship between Government Investments and Firm Agglomerations at TR21 Sub-Region: Panel Causality Analysis Research Assistant Ibrahim AL, Associate Professor Mustafa Kemal DEGER, Research Assistant Murat Can GENC	29
Role of Entrepreneurship of Private Sector: An Overview to Sugar Industry Samet KAVOĞLU	39
Geleneksel Gıdalarda Pazarlama ve Girişimcilik: “Tekirdağ Peynir Helvası Örneği” Marketing and Entrepreneurship in Traditional Foods: “Tekirdag Cheese Halva as an Example” Öğr. Gör. Tuna ŞENER, Öğr. Gör. Cem KOLUKIRIK, H. Selçuk ETİ	47

GİRİŞİMCİLİK - KADIN GİRİŞİMCİLİĞİ ENTREPRENEURSHIP - WOMEN ENTREPRENEURSHIP

Sosyal Girişimcilik Social Entrepreneurship Yrd. Doç. Dr. Tülay GÜZEL	59
Kadın Girişimciliği ve Kooperatifler Women Entrepreneurship and Cooperatives Yrd. Doç. Dr. Gülen ÖZDEMİR, Arş. Gör. Dr. Emine YILMAZ	71

Kadın Girişimcilerin Ekonomik Sürece Katılımları ve Örgütlenme Yaklaşımları

Women Enterprises' Participation to Economic Process and Organization Approaches

Dr. Emine YILMAZ, Yrd. Doç. Dr. Gülen ÖZDEMİR, Yrd. Doç. Dr. Yasemin ORAMAN,
Dr. Sema KONYALI 81

**ALTERNATİF ENERJİ KAYNAKLARI
ALTERNATIVE ENERGY SOURCES**

Enerji Verimliliği Kapsamında Yapılarda Doğal Aydınlatma Yöntemleri: Kırklareli Örneği

Natural Illumination Methods as Part of Efficient Use of Energy: Kırklareli as an Example

Öğr. Gör. Sertaç GÖRGÜLÜ, Yrd. Doç. Dr. Süreyya KOCABEY,
Yrd. Doç. Dr. İzzet YÜKSEK, Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar DURSUN 97

Trakya Bölgesinin Biyogaz Potansiyeli ve Mevcut Potansiyelin Bölge Ekonomisine Katkısı Üzerine Bir İnceleme

A Review for the Biogas and Contribution of Present Potential to the Economy of the Region

Arş. Gör. Cem DOĞRU 113

Organik Atıklardan Biyogaz Üretimi

Production of Biogas from Organic Waste

Prof. Dr. Aydın GÜREL, Arş. Gör. Zeynep ŞENEL 123

**GİRİŞİMCİLİK - EĞİTİM İLİŞKİSİ
ENTREPRENEURSHIP - EDUCATION**

Innovative Entrepreneurship in Selected Countries: The Case of Turkey, Bulgaria and Romania

Öğr. Gör. Dr. A.Orçun SAKARYA 137

Farklı Eğitim Düzeyindeki Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Konusunda Görüş Farklılığının Araştırılması

Research on Diversity of Views of University Students in Different Levels of Education about Entrepreneurship

Prof. Dr. Cengiz YILMAZ, Yrd. Doç. Dr. Tuncer ÖZDİL, Arş. Gör. Didem TEZSÜRÜCÜ,
Öğr. Gör. Yasin KARADENİZ 157

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri: Yalova Ve Kadir Has Üniversitelerinde Yapılan Karşılaştırmalı Bir Araştırma

Inclination to Entrepreneurship of Vocational High School Students: A Comparative Research by Yalova and Kadir Has Universities

Yrd. Doç. Dr. Orhan KOÇAK, Yrd. Doç. Dr. Ersin KAVİ 175

**KIRSAL KALKINMA
RURAL DEVELOPMENT**

KÖYDES Project as a Instrument of Rural Development and Its Effect on the Infrastructure of Villages of Kırklareli

Dr. Gökhan ZENGİN 193

Şikago Kenti Örneğinde Ekonomik Coğrafyanın Yeniden Keşfi ve Trakya Bölgesi İçin Çıkarılabilecek Dersler Reassessment of Chicago Economic Geography and Lessons for Thrace Mehmet Lütfi ARSLAN	211
--	-----

Trakya Bölgesindeki Tarımsal Üreticilerin Ek Gelir Olanakları: Tarım Turizmi Additional Income Opportunities for the Agricultural Producers in Thrace: Agricultural Tourism Dr. Harun HURMA, Doç. Dr. Ahmet KUBAŞ, Öğr. Gör. Çağdaş İNAN.....	219
---	-----

TURİZM - MARKALAŞMA **TOURISM - BRANDING**

Destinasyon Markalaşması: Vize'nin Turizm Destinasyonu Olarak Pazarlanması ve Markalaşması Destination Branding: Marketing and Branding of Vize as a Touristic Destination Yrd. Doç. Dr. Kamil MALKOÇLU, Yrd. Doç. Dr. Nihat Kamil ANIL, Öğr. Gör. Ebru BİLGİN	231
--	-----

City-Branding and It's Effect on the Local Development: Can Kırklareli Become A City Brand? Arş. Gör. İskender GÜMÜŞ, Arş. Gör. Gökhan ÖVENÇ	247
--	-----

Şehir Markası Yaratma Süreci ve Marka Şehir Çerçevesinde Kırklareli İlinin Değerlendirilmesi Contributions of City-branding to Socio-economic Development Yrd. Doç. Dr. Gülnur ETİ İÇLİ, Arş. Gör. Beste Burcu VURAL	259
--	-----

TURİZM VE BÖLGESEL KALKINMA **TOURISM AND REGIONAL DEVELOPMENT**

Bölgesel Kalkınmada Turizmin Etkisi: Bozcaada-Gökçeada Arz Kesimi Üzerine Araştırma The Role of Tourism in Regional Development: A Research on Tourism Supply of Bozcaada and Gökçeada Öğr. Gör. Murat AKSU, Öğr. Gör. Bahadır SEZER, Öğr. Gör. Ali ÇAKIR	281
---	-----

Çiftlik Turizminin Sosyoekonomik Kalkınmaya Etkileri: Trakya Bölgesi İçin Oluşturulabilecek Stratejiler Effects of Farm-based Tourism on Socio-Economic Development: Possible Strategies for Thrace Region Yrd. Doç. Dr. Kaplan UĞURLU	295
--	-----

Bölgesel Kalkınma Farklılıklarının Giderilmesinde Turizm Sektörünün Rolü ve Önemi The Role and Importance of Tourism Industry about Removing Regional Development Differences Yrd. Doç. Dr. Nur ERSUN, Yrd. Doç. Dr. Kahraman ARSLAN	317
--	-----

YENİLENEBİLİR ENERJİ VE KALKINMA RENEWABLE ENERGY AND DEVELOPMENT

- Kırklareli İlinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımının Bölgesel Kalkınmaya Olan Etkilerinin İncelenmesi**
A Research on Effects of Using Renewable Energy Resources on Regional Development in Kırklareli
Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar DURSUN, Öğr. Gör. Tarkan PERAN 335
- Kırsal Turizmde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanılması: Poyralı Köyü'nde Uygulanabilirliği**
Use of Renewable Energy Sources in Rural Tourism: Practicability in Village of Poyralı
Öğr. Gör. Ali ÇAKIR, Öğr. Gör. Gülay ÇAKIR, Sibel DURSUN,
Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar DURSUN 347
- 1990-2010 Dönemi Organik Tarım Uygulamaları, Trakya Bölgesi'nin Görünümü ve Gelecek Perspektifi**
Organic Agricultural Applications Between 1990-2010, The Current Outlook of Thrace and its Future Perspective
Yrd. Doç. Dr. Mustafa CANBAZ, Arş. Gör. Can Ahmet GENERAL, Arş. Gör. Ülfet İŞÇİ .. 357
- Tarımsal Atıkların Değerlendirilmesinin, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Ve Sürdürülebilir Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi, Tekirdağ İli Uygulaması**
Evaluation of Using Agricultural Waste as Renewable Energy Resources and Sustainable Development: An Application in Tekirdag
Prof. Dr. Necdet ÖZÇAKAR, Hasan BAKIN 375

BÖLGESEL VERİMLİLİK REGIONAL PRODUCTIVENESS

- Kriz Ortamında Kırklareli İlinde Bulunan Firmaların Verimlilik Analizi**
Efficiency Analysis of Firms in Kırklareli in Economic Crisis
Öğr. Gör. Fatma BUTUŞ, Öğr. Gör. Ayşe ANIL, Öğr. Gör. Tülay TOP 405
- ISO 9001 Kalite Yönetim Sisteminin KOBİ'lerin Performanslarına Etkisi: Kırklareli İlinde Bir Uygulama**
Effects of ISO9001 Quality Management Systems on SMEs: An Application in Thrace
Arş. Gör. Öznur AYDINER, Öğr. Gör. Yasin ÇAKIREL, Öğr. Gör. Ali GÖRENER 413
- Otel İşletmelerindeki İşgörenlerin İş Tatmini: Kocaeli ve Yalova Örneği**
Work Satisfaction of Employees in Hotels: Kocaeli and Yalova as examples
Prof. Dr. Derman KÜÇÜKALTAN, Arş. Gör. Duygu TALİH, Öğr. Gör. Şeniz ÖZHAN 433

EMEK - İSTİHDAM İLİŞKİSİ LABOR - EMPLOYMENT RELATIONSHIP

- Sosyal İçerme Açısından Eski Hükümlülerin Girişimciliğe Yönlendirilmesi ve Denetimli Serbestlik Faaliyetleri**
Orientation of Old Prisoners to Entrepreneurship in the Perspective of Social Inclusion and Applications of Supervised Liberty
Yrd. Doç. Dr. Ersin KAVİ, Öğr. Serdar Altun 449

Labor Market in Health Sector in Republic of Bulgaria, Ass. Prof. N. Atanasov, PhD, Ass. R. Stoianova	463
Edirne Sanayi Sitesinde Çalışan İş Görenlerin Mobbinge Uğrama Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Bir Araştırma A Research Conducted to Determine Level of Mobbing on Employees in Edirne Industrial Estate Doç. Dr. Agah Sinan ÜNSAR	473

FİNANSAL GELİŞMELER VE TİCARET **FINANCIAL DEVELOPMENT AND TRADING**

Trakya Bölgesinin Kalkınmasında Bölgesel Planlama Yaklaşımı İhtiyacı ve Planlama Modeli Önerisi The Need for a Regional Planning Perspective on Development of Thrace and Planning Model Suggestion Yrd. Doç. Dr. Nur ERSUN, Yrd. Doç. Dr. Kahraman ARSLAN	487
Türkiye’de Kalkınma Ajansları: Trakya Kalkınma Ajansı Örneği Turkish Development Agencies: Thracian Development Agency as an Example; Thracian Development Agency Yrd. Doç. Dr. Nihat Kamil ANIL, Yrd. Doç. Dr. Kamil MALKOÇLU, Öğr. Gör. Ömer Sinan PEHLİVAN	507

BÖLGESEL KALKINMANIN TARİHSEL BOYUTU **HISTORICAL PERSPECTIVE OF REGIONAL DEVELOPMENT**

Osmanlı Döneminde Balkan Kökenli İşgücünün ve İşletmecilerin Ereğli Madenlerinin Gelişmesine Katkıları The Contributions of Balkan Labor Force and Businessmen to the Development of Ereğli Mineral Resources in Ottoman Empire Yrd. Doç. Dr. Hamdi GENÇ	525
Customs Registers In The Second Half Of The Nineteenth Century On Ottoman Danubian Ports: Rules Of The Game In Ottoman Trade Arş. Gör. Gökçen COŞKUN ALBAYRAK	535

TARIMSAL VERİMLİLİK **AGRICULTURAL EFFICIENCY**

Effects of Dietary VITASIL® on the Growth Performance of Carp (Cyprinus caprio) Cultivated in a Recirculation System Assist. Prof. Alexander ATANASOV, Assist. Prof. Zhivko ZHELEV, Assoc. Prof. Veselin IVANOV, Galin NIKOLOV	551
Protein Levels in the Feed of Carp (Cyprinus caprio) on Cultivated in Recirculation System Prof. Yordan STAYKOV, Assist. Prof. Zhivko ZHELEV, Assoc. Prof. Veselin VIDEV, Assist. Prof. Alexander ATANASOV	555
Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modelinin Bölgesel Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi Regional Development-based Evaluation of Production and Support Model for Agricultural Production Areas Yrd. Doç. Dr. Gökhan UNAKITAN, Dr. Harun HURMA, Dr. Celal DEMİRKOL	559

KIRSAL KALKINMA VE REKABET RURAL DEVELOPMENT AND COMPETITION

Contribution of Thrace Region to Competitive Sectors of Turkey

Assist. Prof. Adem BALTACI, Res. Assist. Huseyin BURGAZOGLU,
Res. Assist. Selver KILIC 573

Kendi İşini Kurma ve Girişimcilik Ruhu Ticaret Meslek Liselerinde Girişimcilik Ruhu Üzerine Bir Alan Araştırması

Setting One's Own Business and Spirit of Entrepreneurship
Yrd. Doç. Dr. Selami ÖZCAN, Yrd. Doç. Dr. H. Yunus TAŞ 585

Kırsal Kalkınma Açısından İletişim ve Girişimcilik İlişkisi Communication-Entrepreneurship Relationship in terms of Rural Development

Arş. Gör. Zeynep ŞENEL, Prof. Dr. Aydın GÜREL 599

BÖLGESEL KALKINMA VE FİNANS REGIONAL DEVELOPMENT AND FINANCE

Türkiye'de Finans Piyasasının Gelişim Seyrinde Katılım Bankacılığının Yeri The Role of Participation Banking in the Development of Turkish Financial Market

Yrd. Doç. Dr. Ferhat SAYIM, Arş. Gör. Özlem ÖZMEN 611

2008 Küresel Finansal Krizinin Türkiye ve Trakya Bölgesi Üzerine Etkileri: Mukayeseli Bir Analiz

**The Impacts Of Global Financial Crisis On Turkey and Thrace: A
Comparative Analysis**
Yrd. Doç. Dr. Ayfer GEDİKLİ 635

Trakya Bölgesi'nde Tarım Sektörünün Finansmanında Kullanılan Banka Kredilerinin Gelişimi: 2000-2010 Dönemi Karşılaştırmalı Bir Analiz

**Development Process of the Bank Loans for the Agricultural Sector in
Thrace: A Comparative Analysis Covering 2000-2010**
Yrd. Doç. Dr. Mustafa CANBAZ, Arş. Gör. Mevlüt CAMGÖZ 665

BİLGİ - İLETİŞİM VE DIŞ TİCARETİN GELİŞİMİ INFORMATION - COMMUNICATION AND DEVELOPMENT OF FOREIGN TRADE

Şehirlerin Markalaşması ve Şehir Markası Oluşturmada Sembol Yapılar: Çanakkale Örneği

**City-branding and The Role of Symbolic Structures in City-branding
Process: Canakkale as an Example; (The Dardanelles)**
Doç. Dr. Mehmet MARANGOZ, Prof. Dr. Günel ÖNCE, Arş. Gör. Hale ÇELİKKAN 681

In the Thrace Region Use of Information and Communications Equation, in the "Integrated Management Information Systems" for the Information Production Process Development and Entrepreneurship

Dr. Filiz GÜLTEKİN KÖSE 701

EĞİTİM, BÜTÇE VE PLANLAMA EDUCATION, BUDGET AND PLANNING

- E-commerce Security**
Instructor Serdar CANBAZ 715
- Implementation of ICT in education – case study in Trakia University**
Associate Prof. Lina YORDANOVA, Chief Assist. Prof. Gabriela KIRYAKOVA,
Senior Assist. Prof. Nadezhda ANGELOVA 735
- Merkezi Yönetim Bütçesi İle İlişkileri Açısından Trakya Bölgesinin İncelenmesi**
An Analysis On Thrace Based On Its Relations With Central Administration Budget
Prof. Dr. Naci B. MUTER, Yrd. Doç. Dr. Selçuk İPEK 757
- Bölgesel Kalkınma ve Girişimci Üniversite İlişkisi: Anadolu Üniversitesi Örneği**
Relationship between Regional Development and Entrepreneur University: Anatolia University as an Example
Öğr. Gör. Sevgi SEZER 771

KIRSAL KALKINMA VE TARIM RURAL DEVELOPMENT AND AGRICULTURE

- Cumhuriyetin İlk Yıllarında (1923–1930) Kırklareli’nde Tarım-Hayvancılık, Ticaret ve Sanayinin Gelişimi**
Development of Agriculture, Stockbreeding, Trade and Industry in Kırklareli in the first years of Republic (1923-1930)
Yrd. Doç. Dr. V. Türkan DOĞRUÖZ 795
- Üretici Örgütlerinin Kırsal Kalkınma Yönünden Değerlendirilmesi: Kayalıköy ve Kırklareli Barajları Sulama Kooperatifleri Örneği**
Development-based Evaluation of Agricultural Production Organizations: Example; Irrigation Associations for Kayalıköy and Kırklareli Dams
Dr. Erol ÖZKAN, Dr. Harun HURMA, Uzm. Başak AYDIN, Yrd. Doç. Dr. Erkan AKTAŞ,
Yrd. Doç. Dr. Gülen ÖZDEMİR, Doç. Dr. Ömer AZABAGAOĞLU 811
- Biyolojik Çeşitliliğin Korunmasının Önemi ve Hayvancılık Sektöründe Sunduğu Ekonomik Fırsatlar**
Importance of Protecting Biological Diversity and Its Economic Opportunities for the Stockbreeding Sector
Hasan BAKIN, Yrd. Doç. Dr. Eser Kemal GÜRCAN 825

DOĞA VE SOSYOEKONOMİK DEĞERLER NATURE AND SOCIOECONOMIC VALUES

- Korunan Alanların Sosyo-Ekonomik Değeri Ve Yöre Halkının Yararlanma Olanakları: İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı Örneği**
Socio-economic Value of Protected Areas and Opportunities for Local Population to Benefit From These Areas: Example; Longoz Forest in İğneada
Dr. Harun HURMA, Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZYAVUZ, Dr. Murat CANKURT 847

Sürdürülebilir Kalkınmada Biyosfer Rezervlerinin Önemi: İğneada Longoz Ormanları Örneği

Importance of Biosphere Reservoirs on Sustainable Development: Example of Igneada Longoz Forest

Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZYAVUZ 859

Yıldız Dağları Kırsal Mimari Mirasının Turizm Amaçlı Kullanımı

Use of Yıldız Mountain Rural Architecture as a Touristic Area

Yrd. Doç. Dr. İzzet YÜKSEK 875

**TARİHSEL SÜREÇTE SOSYOEKONOMİK YAPI
HISTORICAL PROCESS OF SOCIOECONOMIC STRUCTURE**

20.yy Başlarında Rumeli Vilayetleri'nin Mali Gücü (1325-1329/1909-1912)

Financial Capabilities of Rumelian Provinces in Early 20th century (1325 - 1329 / 1909 - 1912)

Yrd. Doç. Dr. Muharrem ÖZTEL 885

Kapanış Oturumu / Closing Session 901

İndeks 927

Sempozyumdan Görüntüler 931

Trakya Bölgesindeki Tarımsal Üreticilerin Ek Gelir Olanakları: Tarım Turizmi

Dr. Harun HURMA¹

Doç. Dr. Ahmet KUBAŞ²

Öğr. Gör. Çağdaş İNAN³

Özet

Türkiye'deki tarım işletmelerinin genel karakteristiği geçimlik üretim yapan aile işletmeleri şeklindedir. AB ve ABD ile karşılaştırıldığında ortalama işletme büyüklüğü oldukça düşük, işletmelerin sahip olduğu araziler de küçük ve çok sayıdadır. Çeşitli nedenlerle oluşan (miras vb) bu çok parçalı yapı işletmelerdeki üretim maliyetlerinin artmasına neden olduğu gibi, kaynakların etkin kullanımını da engellemektedir. Bundan dolayı üretici gelirleri çok düşük kalmaktadır.

Tarım turizmi, tarımsal faaliyetleri engellemeden, kırsal yörelerin dinlendirici etkisinden yararlanarak, gelir düzeyi diğer sektörlerle göre düşük olan tarım kesimindeki üreticilere ek gelir olanakları sağlayan, yöre ve ülke ekonomisini, sosyal ve kültürel yapısını olumlu yönde etkileyen bir faaliyet alanıdır. Geleneksel turizm anlayışından farklı olan tarım turizmi ile düşük maliyetli, daha hoş vakit geçirici (özellikle aileler ve çocukları için) tatil olanağı yaratılmaktadır. Tarım turizmi ile kentsel ve kırsal kesimlerde yaşayanların yaşam ve davranışları arasındaki fark önemli ölçüde azaltılmaktadır.

1. Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ
E-posta: h.hurma@gmail.com

2. Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ
E-posta: ahmetkubas@yahoo.com

3. Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tekirdağ
E-posta: cinan@nku.edu.tr

Bu çalışmada Trakya bölgesinde özellikle küçük aile işletmeleri için ek gelir sağlayabilecek tarım turizminin (Agri-Tourism) bölgedeki tarımsal işletme yapısına uyumu ve uygulanabilme olanakları tartışılmıştır. Bölgenin, İstanbul gibi metropole yakınlığı nedeniyle kent yaşamından uzaklaşmak ve tarımsal üretime doğrudan katılarak tatil yapmak isteyen aileler tarafından tercih edilmektedir. Tarım turizminin özellikle peyzaj değeri yüksek alanlardaki işletmelerden yola çıkılarak başlaması, daha sonra da bölge geneline yayılması amaçlanmalıdır. Tarımsal kuruluşlara ve üretici örgütlerine de tarım turizminin yaygınlaşmasında önemli görev düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım turizmi, Kırsal turizm, Trakya bölgesi, Tarım işletmeleri

1. Giriş

Turizm tüm Dünya’da önemi giderek artan bir sektör halindedir. Geçmişte deniz, kum ve güneş anlayışına dayanmasına rağmen ilerleyen yıllarda çeşitleri artarak doğal alanları da kapsayan bir gelişme göstermiştir. Dünya’da pasif turizm anlayışı giderek yerini katılımcıların da dahil olduğu aktif turizm türüne dönüşmüştür. Turistler artık sadece izlemekle kalmayıp direk faaliyetlerin içinde yer almak istemektedirler. Bunun en iyi örneği tarım turizmidir.

Günümüzde Türkiye’nin bazı bölgelerindeki tarım işletmeleri de ziyaretçi kabul etmeye başlamıştır. Gelen ziyaretçiler işletmede üretilen ürünlerden tüketmekte, isterse çiftlikteki üretim faaliyetlerine katılabilmektedir. Ziyaretçilerin çiftlik yaşam tarzında konaklaması ve üretim faaliyetlerine katılması tarım turizmi olarak genel kabul görmektedir.

Trakya bölgesi tarım turizmi konusunda önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle ziyaretçi yoğunluğu açısından İstanbula yakınlık oldukça önemlidir. Ayrıca son yıllarda doğal yaşam, çiftlik yaşamı ve kırsal yaşam kavramları kitleler tarafından talep edilen ürünler haline dönüşmeye başlamıştır. Gıda sektörü ile ilgili firmalar ürünlerinin reklamlarını yaparken bu temalardan oldukça fazla yararlanmaya başlamış ve bu yolla satışlarını artırmaktadırlar.

Trakya bölgesinin tamamı Haziran ve Temmuz aylarında ayçiçeği bitkisinin çiçekleriyle olağanüstü bir peyzaj görüntüsü oluşturmaktadır. Örneğin Japonya kiraz çiçekleri Dünyada bilinen bir görüntü olup japonyanın turizm aktivitelerinde mutlaka kullanılan bir görüntüdür. Aynı şey ayçiçeği aracılığı ile Trakya bölgesinde hem ulusal hemde uluslararası düzeyde kullanılabilir.

Bu çalışmada bu bölgelerde tarım turizmini geliştirmek amacıyla alternatif çözümler üzerinde durulmuş ve özellikle küçük aile işletmeleri için ek gelir sağlayabilecek tarım turizminin (Agri-Tourism) bölgedeki tarımsal işletme yapısına uyumu ve uygulanabilme olanakları tartışılmıştır.

2. Trakya Bölgesindeki Tarımsal İşletmelerin Yapısı

Trakya bölgesinde 9 296 212 dekar olan tarıma elverişli alan bulunmaktadır. Bu alanın 8 931 614 dekarında tarla tarımı yapılırken, 210 292 dekarında sebze-bahçecilik, 142 793 dekarında da meyvecilik ve baharat bitkileri tarımı

yapılmaktadır. Bölgede en fazla üretimi yapılan ürünler buğday, ayçiçeği ve çeltiktir. Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinde olmak üzere, Türkiye buğday üretiminin yaklaşık %9'u, ayçiçeği üretiminin yaklaşık %57,8'i ve çeltik üretiminin de yaklaşık %51'i Trakya bölgesinde üretilmektedir. Bu açıdan bakıldığında önemli bir tarım bölgesi olarak görülmektedir⁴.

2001 yılında yapılan genel tarım sayımına göre Edirne ilinde 37 390, Kırklareli ilinde 20 081 ve Tekirdağ ilinde 28 026 adet olmak üzere toplam 85 497 tarım işletmesi bulunmaktadır. Bu tarım işletmelerinin yaklaşık %65 (55 834) gibi önemli bir oranı 100 da altında araziye sahip işletmelerdir. Başka bir deyişle, ülkemizdeki tarım işletmelerinin büyük çoğunluğu küçük köylü işletmeleridir. Bölgedeki tarım işletmelerinin yaklaşık %63,8'i bitkisel ve hayvansal üretimi birlikte yapmaktadırlar. Yalnız bitkisel üretim yapanların oranı %35,8 dir. Sadece hayvansal üretim yapan tarım işletmelerinin sayısı ise yok denecek kadar azdır¹.

Tüik verilerine göre işletmelerin %49,7'sinin (42475) 6 ve üzeri parçalılıkta arazilere sahip olduğu görülmektedir. 10 ve üzeri parçaya sahip olan işletmelerin oranı ise yaklaşık %20 gibi oldukça yüksek bir orandır.

Toprak mülkiyetinin dengesiz dağılımı yanında, işletmelerin sahip olduğu toprakların küçük, dağınık ve düzensiz parçalar halinde oluşu verimliliği ve işgücü başarısını büyük ölçüde düşürmektedir. Bununla birlikte tarımsal üretim sektöründe nüfus başına düşen milli gelirin azlığının yanı sıra, bu sektörden sağlanan milli gelirin üreticiler arasında dağılımında da dengesizlik bulunmaktadır. Değişik zamanlarda yapılan çeşitli araştırmalar tarımsal gelir dağılımındaki dengesizliği açıkça ortaya koymakta ve Türkiye'de tarımsal gelirin işletme büyüklük gruplarına dağılımı, tarım topraklarının işletme büyüklük gruplarının dağılımına benzer sonuçlar vermektedir⁵.

Tüm bunların yanısıra tarımsal üretimin her aşamasında iklim ve coğrafik değişkenler önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda üreticiler risk ve belirsizliklerle karşı karşıyadırlar. Tarım ürünlerinin arz ve talep esnekliklerinin düşük olması, üretimin mevsimsel ve kesikli olması, üreticilerin fiyat değişimlerine karşı gecikmeli tepkide bulunması tarım kesiminin gelir düzeyini ve dağılımını olumsuz etkileyen nedenler arasındadır.

Fazla nüfusu tarımdan çekmek, tarımdan çekilen nüfusu yine bulunduğu yerde, fakat tarım dışı ekonomik çalışma alanlarında istihdamını sağlamak, böylece o yörelerin ekonomik açıdan daha fazla gelişmiş bölgelere göçünü önleyerek halkı yerinde kaldırmak hem kentsel yaşamın yaşanabilirliği hem de kırsal kesimin yaşanabilirliği için önemli stratejilerdendir⁶.

Trakya bölgesi tüm bu tarımsal potansiyelinin yanısıra zengin flora ve faunaya sahip, 3 tarafı denizlerle çevrili cazibe merkezi olmuş bir bölgedir.

4. TÜİK, 2010, Türkiye İstatistik Kurumu, www.tuik.gov.tr, erişim tarihi 31.08.2010

5. İnan, İ. H., 2006, "Tarım Ekonomisi ve İşletmeciliği", Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, ISBN 975-93281-0-0, Tekirdağ

6. Şapçı B., "Edirne İli Keşan İlçesi Kuzey-Orta Saroz Bölgesinde Ekoturizm Ve Agroturizm", Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ.

Bölgenin sürdürülebilir kırsal kalkınma ve ekoturizm potansiyeli açısından öne çıkan yerleri genelde İğneada çevresi, sınır boyu dağ köyleri, Demirköy ile Dupnisa mağarasının da bulunduğu Sarpdere ve civarı ile güneyde Kastro'ya kadar ulaşan sahil şerididir. Istranca dağlarının bulunduğu bölge doğal hayat açısından oldukça önemli bir potansiyel halindedir. Dağlık alan genel olarak sık ormanlarla örtülü, içinde yaban hayatını barındıran bir konumdadır. Alanın doğusunda İğneada'ya doğru uzanan yol üzerinde Karadeniz kıyılarını andıran bir bitki florası göze çarpmaktadır. Özellikle bölgenin doğu ve güneydoğusunda kalan, İğneada'ya kadar ulaşan geniş bir bölgede longoz ormanları ve bunların oluşmasında rol oynayan göller bulunmaktadır. Mert, Saka, Erikli gölleri bunlardandır⁷.

Trakya bölgesi Karadeniz'e, Ege denizine ve Marmara denizine kıyıları olan bir bölgedir. Edirne ilinin Ege Denizi, Saroz Körfezine kıyısı bulunmaktadır. Kıyı şeridinde Enez ve Keşan ilçeleri bulunmaktadır. Saroz Körfezi, deniz dibi akıntıları ile kendi kendini temizleyen ve Dünyada benzeri çok az bulunan bir özelliğe sahip bir körfezdır. Bu nedenle deniz suyu sürekli temiz bir durumdadır. Son yıllarda Trakya halkının ve İstanbul'dan gelen yerli turistlerin tatil yeri durumundadır. Enez, Erikli, İbrice gibi sahilleri yaz turizmi için ideal yerleşim birimleridir⁸.

3. Tarım Turizmi

Kırsal turizm, son 20 yıldır hızlı bir gelişme göstermiştir. Bu gelişime birçok faktör katkıda bulunmuştur. Özetlemek gerekirse, insanlar kısa ve uzun seyahatlerle, araçlarıyla daha fazla yolculuk ederek, tatilleriyle iş gezilerini birleştirerek, yeni tecrübeler aramak, varolan deneyimlerini artırmak, ailece yolculuklar yaparak şehir yaşantısından uzaklaşmaya çalışmaktadırlar⁹. Kırsal turizm ; kırsal kültür, doğal çevre ve tarımla bütünleşen, ayrıca diğer turizm türleriyle de son derece kolay entegre olabilen bir turizm türüdür. O yüzden çeşitli yerel, ulusal ve uluslararası girişimlerle içeriği zenginleştirilen kırsal turizm, dünyanın pek çok ülkesinde insanları tatil için kırsal alanlara çekebilmektedir¹⁰.

Kırsal turizm, birçok turizm türünü içinde barındırmaktadır. Bunlardan ilki olan ekoturizm; geçmişten günümüze kadar uzanan kültürel değerlerin bulunduğu alanlar ile nispeten bozulmamış ve kirletilmemiş doğal alanlara, araştırma, değerini anlama ve onun manzarasından, yaban bitkileri ve hayvanlarından zevk alma gibi spesifik amaçlarla yapılan seyahattir¹¹. Kırsal alanlara yapılan kültürel ve kırsal seyahatler kırsal turizmin bir diğer çeşidini oluşturmaktadır. Bu turizm türü,

7. İnan, Ç., 2007, "Yıldız (Istranca) Dağları Ve Çevresindeki Floradan Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma Ve Ekoturizm Amacıyla Yararlanma Olanakları", Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ
8. Hurma, H., 2007, "Çevre Kalitesinin Tarımsal Arazi Değeri Üzerine Etkilerinin Analizi: Trakya Örneği", Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Tekirdağ
9. Maetzold, J. A., 2002, "Nature-Based Tourism & Agritourism Trends: Unlimited Opportunities", Beyond The Table, Future Farms 2002: A Supermarket Of Ideas, Kerr Center For Sustainable Agriculture
10. Soykan, f., 2002, "Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi", Ege Coğrafya Dergisi, 12 (2003), 1-11, İzmir Aegean Geographical Journal, 12 (2003), 1-11, İzmir-Turkey
11. Burton, F., 1998 "Can Ecotourism Objectives Be Achieved?", Annals of Tourism Research, Volume: 25, Issue: 3, July 1998, pp.755-758

kırsal alanlardaki tapınaklara, kırsal yapılara, savaş kalıntılarına, anıtlara, tarihsel kalıntılara vb. yerlere seyahatleri içermektedir¹².

Kırsal turizmin kapsadığı bir diğer tür de “tarım turizmi”dir. Genel olarak tarım turizmi tarımsal amaçlı kullanılan alanlara ziyaretçi çekmek için yapılan uygulamalar olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda tarım turizmi, küçük aile işletmelerinin tarımsal gelirlerini artırmak için dikkate alınması gereken bir seçenek olarak görülmektedir. Bir anlamda tarım turizmi küçük ölçekli, düşük etkili, temel anlamda eğitim amaçlı ekoturizme benzemektedir¹³. Ancak ekoturizmin “bak fakat dokunma” mantığına karşılık tarım turizmi, ekosistemin bir parçası olarak insanın kendini yeniden keşfetmesini sağlar¹⁴. Tarım turizmi, bitkisel ve hayvansal üretim yapan tarım işletmelerinde çalışmak üzere tarım ve turizmi birleştiren ticari bir yatırımdır. Kesin bir tanımla, bir tarım işletmesine veya tarla, bahçe gibi herhangi bir tarımsal faaliyet alanına eğlenme, eğitim veya günlük tarımsal aktivitelerde aktif rol alma amaçlı yapılan ziyaretlerdir¹⁵. Buna göre önemli olan tarımsal alanlardaki konaklama, yem- içme imkanlarının aynı anda hem tarım hem turizm amaçlı kullanılabilmesidir¹⁶.

Daha geniş anlatımıyla tarım turizmi, temel olarak küçük çiftlikler olmak üzere, çiftçilere ek gelir sağlamak amacıyla bağ, bahçe, tarla, ahır, ağıl, kümes vb tarımsal üretim alanları ile küçük ölçekli ve geleneksel gıda işleme tesisleri gibi faaliyet alanlarını ziyaret etmek, günlük işlerine katılmak, çiftlik evinde geceleme, gezinmek, eğlenmek, alışveriş yapmak ve bazen de eğitim almak gibi aktivitelerin bir veya birkaçını kapsayan bir turizm türüdür¹⁷.

Başlıca Tarım turizmi faaliyetleri çizelge 1’de verilmektedir.

Çizelge 1. Tarım Turizmi Faaliyetleri

Dış mekan rekreasyonu	avcılık, balıkçılık, vahşi yaşam fotoğrafçılığı, binicilik, kayak, offroad taşıtları kapmçılık/piknik
Eğitimsel tecrübeler	okul turları, fidanlık turları, tarımsal teknik kurslar, çiftlik ve işletme/fabrika turları, yemek pişirme, inek gütmeye veya çiftlikteki işlere yardım etme, ürün tanıtım programları
Eğlence	hasat festivalleri, tarla günleri, fuarlar)
Konaklama hizmetleri	çiftlik konaklamaları (yatak ve kahvaltı dahil), binicilik işletme tatilleri, öğrenci değişimleri, genç turist yurtları, rehberli turlar
Çiftlikten doğrudan satışlar	yol kenarı standları, kendin topla operasyonları, tarımsal kökenli hediyelikler
Çiftlik dışı doğrudan satışlar	üretici pazarları, ilçe fuarları, özel günler
Muhtelif	Tarihi ve kültürel değerleri görme isteği, rehber/teçhizat operasyonu

- Gopal, R., Varma, S., Gopinathan, R., 2008, “Rural Tourism Development: Constraints and Possibilities with a special reference to Agri Tourism”, Conference on Tourism in India – Challenges Ahead, 15-17 May 2008, IIMK
- Anonim, 2009, “Agri-Tourism”, Virginia Cooperative Extension, Publication 310-003, www.ext.vt.edu, Virginia Polytechnic Institute and State University, 2009
- Şapçı B., “Edirne İli Keşan İlçesi Kuzey-Orta Saroz Bölgesinde Ekoturizm Ve Agroturizm”, Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ.
- Anonim, 2008, “Agritourism”, Cooperative Extension Service, University of Kentucky – College of Agriculture
- Çıkmış, A., Çeken H., Uçar, M., 2009, “Turizmin Tarım Sektörüne Etkisi, Agro-Turizm ve Ekonomik Sonuçları”, Tarım Ekonomisi Dergisi 2009; 15(1): 1-8
- Cebeci, Z., 2008, “Tarım Turizmi, Tarımın Ruhunu ve Görüntüsünü Paylaşarak Dinlenmek”, TrAgLor. <http://traglor.cu.edu.tr>

Kaynaklar: (i) Hillebrand, H. Goetgeluk, R. Hetsen, H. (2000) "Plurality and Rurality – The Role of Countryside in Urbanised Regions" Agricultural Economics Research Institute (LEI). Report 4.00.04 The Haque

(ii)Gündüz, S., 2004, Ankara İli Kalecik İlçesindeki Tarımsal Turizme Uygun Alanların Saptanması ve Tarımsal Turizm Modelinin Oluşturulması Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tezi) Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı ana Bilim Dalı, Ankara

(iii)Russell B., 2003, Agri-Tourism Workbook, Guide To Discovering New Ways To Build A Successful

Agriculture Business Through Direct Farm Marketing, Agri-Business Council of Oregon Funded through the generosity of the Agri-Business Council's members and the Oregon State Lottery, www.aglink.org. 'den derlenmiştir.

Tarım turizmi yatırımları ziyaretçiler için görme (izleme), yapma (faaliyetlere katılma) ve satınalma prensiplerine dayanmaktadır. Bu bileşenlerin tümü tarım işletmesi tarafından sağlanmak zorundadır. Yatırımın başarısı bunları en iyi şekilde harmanlayarak turistlere sunmaktan geçmektedir. Yapılan çalışmalarda turistlerin temel olarak yiyecek, içecek ve hatıra eşyaları satınaldığını göstermektedir¹⁸.

Hizmet olarak tarım turizminin başarısına katkı yapacak 3 önemli faktör bulunmaktadır¹⁹. Bunlardan en önemlisi üretici kesiminin eğitim seviyesi ve dışa açık bir yapıda olması, ikincisi turizm yapılacak bölgede zengin doğal kaynak varlığının olması, bir diğeri de tarım alanlarının yönünden şehirde yaşayan bireyleri cezbedecek düzeyde değerli olmasıdır.

Tarım turizmi, işletmedeki aile üyeleri için istihdam fırsatı sağlamakta ve ailenin gelire katkısını artırmaktadır. Birçok üretici için tarım turizminin en faydalı yanlarından biri de kuşkusuz "tarım"ın tam anlamıyla ne olduğunu tüketicilere anlatma fırsatı sağlamasıdır. Bu aynı zamanda sektörün ekonomik potansiyelini de genişletecektir. Tarım turizmi, işletmelerin gelirini artırmakla kalmadığı gibi ham veya işlenmiş tarım ürünlerinin satışlarının artmasında da etkili olmaktadır. Tarıma karşı yaratılan bu farkındalıktan tüm tarım sektörü olumlu etkilenebilecektir. Tüm bu avantajlara rağmen tarım turizmi bir takım olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. Özellikle turizm faaliyetlerinin doğuracağı işgücü ve zaman kaybı tarım işletmesinin temel tarımsal faaliyetlerinin aksamasına neden olabilecektir. Bununla birlikte aile yaşamındaki mahremiyet, ekstra sorumluluklar, yüksek borçlanma riski bu turizm türünün negatif yanları olarak sayılabilmektedir²⁰. Bununla birlikte turistler ile ev sahipleri arasındaki kültürel, politik ve dini farklılıklar olumsuz durumlara yol açabilecektir²¹.

18. Adam, K. L., 2004, "Entertainment Farming and Agri-Tourism", ATTRA, National Sustainable Agriculture Information Service, www.attra.ncat.org

19. Gopal, R., Varma, S., Gopinathan, R., 2008, "Rural Tourism Development: Constraints and Possibilities with a special reference to Agri Tourism", Conference on Tourism in India – Challenges Ahead, 15-17 May 2008, IIMK

20. Anonim, 2000, "Agricultural Business Profile on Agri-Tourism", Agdex 888/00, Prince Edward Island, PEI Department of Agriculture & Forestry, Canada

21. Karabati, Serdar, Dogan, Evinc, Pinar, Melise and Celik, Lale M. (2009) 'Socio-Economic Effects of Agri-Tourism on Local Communities in Turkey: The Case of Aglasun', International Journal of Hospitality & Tourism Administration, 10:2, 129-142

4. Sonuç ve Öneriler

Trakya bölgesinin kuzey ve güney kesimlerindeki tarım toprakları diğer bölgelere oranla daha verimsizdir. Bu nedenle bu bölgelerdeki üreticilerinin gelir düzeyi de oldukça düşüktür. Tarım turizmi sayesinde üreticiler ek gelir imkanına kavuşabileceklerdir.

Tarım turizminin özellikle peyzaj değeri yüksek alanlardaki işletmelerden yola çıkılarak başlaması, daha sonra da bölge geneline yayılması amaçlanmalıdır. Bölgenin sahip olduğu peyzaj varlıkları pazarlanarak bölgede oluşturulacak tarım turizmi çerçevesinde ziyaretçiler için motivasyon aracı kullanılabilir.

Bölgedeki tarım işletmelerinde yaşayanların misafırperverliği tarım turizminin başarısını olumlu yönde etkileyebilecek bir özelliktir. Bununla birlikte üreticilerin bölgede hakim olan Buğday-Ayçiçeği üretiminde oldukça tecrübeli olması tarım turistlerinin bu tür bitkisel üretim faaliyetlerine rahatlı katılabilmesini sağlayabilecektir.

Özellikle verimi düşük arazilerin bulunduğu bölgelerdeki işletmelerde yoğun olarak hayvansal üretim de yapılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında işletmelere gelen turistler bitkisel ve hayvansal üretimin her aşamasında yer alabileceklerdir.

Trakya bölgesi sahip olduğu doğal kaynaklar, okuma yazma oranının yüksekliği, İstanbula yakınlığı, AB ülkeleri ile sınırının bulunması turizm açısından olumlu koşullara sahiptir. Bölgede bulunan Namık Kemal, Kırklareli ve Trakya Üniversitelerinin düzenleyeceği ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum gibi faaliyetler turizm aktivitelerinde farklı alternatifleri ve her mevsim ziyaretçi çekilmesine katkıda bulunacaktır.

Trakya bölgesi özellikle turizm konusunda yapılacak sertifika programları ve Sivil Toplum Kuruluşları ile işbirliği sağlanması durumunda Türkiye'nin en önemli destinasyon merkezlerinden biri olmaya adaydır. Burada en önemli konunun turizmin ekonomik bir faaliyet olduğu önceliğin bireylerin refah düzeyinin yükseltilmesi olduğu gözardı edilmemelidir. Ancak bu faaliyetlerin bir program içerisinde planlı bir şekilde yürütülmesi kırsal turizm ve tarım turizminin başarısını önemli ölçüde artıracaktır.

Trakya bölgesinde yapılacak tarım turizmi konusunda bölgede yetiştirilen ürünler ön plana çıkarılarak bölgeye özgü ürünlerin sayısı ve kalitesinin artırılması için çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca işletmelerin özellikle barınma, yatak, tuvalet, banyo ve dinlenme konusundaki kalite düzeyi oldukça önemlidir. Ziyaretçiler kırsala özlem duysada belli bir yaşam kalitesinin altında barınma konusunda isteksizdirler. Bu nedenle tarım turizmi konusunda faaliyet gösterecek işletmelere altyapı ve servis konusunda eğitim ve mali destek sağlanması önem arz etmektedir.

Tarım işletmelerine doğrudan ya da dolaylı katkı sağlayan tarım turizmi, bölgesel kalkınma yoluyla ülke ekonomisine de önemli yararlar sağlayacaktır.

Kaynaklar

Adam, K. L., 2004, “*Entertainment Farming and Agri-Tourism*”, ATTRA, National Sustainable Agriculture Information Service, www.attra.ncat.org

Anonim, 2000, “*Agricultural Business Profile on Agri-Tourism*”, Agdex 888/00, Prince Edward Island, PEI Department of Agriculture & Forestry, Canada

Anonim, 2008, “*Agritourism*”, Cooperative Extension Service, University of Kentucky – College of Agriculture

Anonim, 2009, “*Agri-Tourism*”, Virginia Cooperative Extension, Publication 310-003, www.ext.vt.edu, Virginia Polytechnic Institute and State University, 2009

Burton, F., 1998 “*Can Ecotourism Objectives Be Achieved?*”, Annals of Tourism Research, Volume: 25, Issue: 3, July 1998, pp.755-758

Cebeci, Z., 2008, “*Tarım Turizmi, Tarımın Ruhunu ve Görüntüsünü Paylaşarak Dinlenmek*”, TrAgLor. <http://traglor.cu.edu.tr>

Çıkmın, A., Çeken H., Uçar, M., 2009, “*Turizmin Tarım Sektörüne Etkisi, Agro-Turizm ve Ekonomik Sonuçları*”, Tarım Ekonomisi Dergisi 2009; 15(1): 1-8

Gopal, R., Varma, S., Gopinathan, R., 2008, “*Rural Tourism Development: Constraints and Possibilities with a special reference to Agri Tourism*”, Conference on Tourism in India – Challenges Ahead, 15-17 May 2008, IIMK

Gündüz, S., 2004, Ankara İli Kalecik İlçesindeki Tarımsal Turizme Uygun Alanların Saptanması ve Tarımsal Turizm Modelinin Oluşturulması Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tezi) Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı ana Bilim Dalı, Ankara

Hillebrand, H. Goetgeluk, R. Hetsen, H. (2000) “*Plurality and Rurality – The Role of Countryside in Urbanised Regions*” Agricultural Economics Research Institute (LEI). Report 4.00.04 The Hague

Hurma, H., 2007, “*Çevre Kalitesinin Tarımsal Arazi Değeri Üzerine Etkilerinin Analizi: Trakya Örneği*”, Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Tekirdağ

İnan, Ç., 2007, “*Yıldız (Istranca) Dağları Ve Çevresindeki Floradan Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma Ve Ekoturizm Amacıyla Yararlanma Olanakları*”, Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ

İnan, İ. H., 2006, “*Tarım Ekonomisi ve İşletmeciliği*”, Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, ISBN 975-93281-0-0, Tekirdağ

Karabati, Serdar, Dogan, Evinc, Pinar, Melise and Celik, Lale M.(2009) ‘*Socio-Economic Effects of Agri-Tourism on Local Communities in Turkey: The Case of Aglasun*’, International Journal of Hospitality & Tourism Administration, 10:2, 129-142

Maetzold, J. A., 2002, “*Nature-Based Tourism & Agritourism Trends: Unlimited*

Opportunities”, Beyond The Table, Future Farms 2002: A Supermarket Of Ideas, Kerr Center For Sustainable Agriculture

Russell B., 2003, Agri-Tourism Workbook, Guide To Discovering New Ways To Build A Successful Agriculture Business Through Direct Farm Marketing, Agri-Business Council of Oregon Funded through the generosity of the Agri-Business Council’s members and the Oregon State Lottery.

Soykan, f., 2002, “*Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi*”, Ege Coğrafya Dergisi, 12 (2003), 1-11, Izmir Aegean Geographical Journal, 12 (2003), 1-11, Izmir-Turkey

Şapçı B., “*Edirne İli Keşan İlçesi Kuzey-Orta Saroz Bölgesinde Ekoturizm Ve Agroturizm*”, Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ.

TUİK, 2010, Türkiye İstatistik Kurumu, www.tuik.gov.tr, erişim tarihi 31.08.2010

> Üreten Türkiye'nin Bankası

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Değirmencik Yolu Üzeri Kavaklı / KIRKLARELİ

Tel: 0 288 246 17 09 Faks: 0 288 246 17 71

Web: www.iibf.kirklareli.edu.tr